

PVN-2025-13 Innsyn i personopplysninger hos Oslo tingrett - rekkevidden av rettspleielovunntaket

Personvernemndas vedtak 12. juni 2025 (Marius Stub, Ruth Louise Osborg, Morten Goodwin, Malin Tønseth, Malgorzata Agnieszka Cyndecka, Bjørn Aslak Juliussen)

ANONYMISERT VERSJON

Datatilsynets referanse: 24/04751-3

Saken gjelder klage fra A på Datatilsynets avvisningsvedtak 16. desember 2024. Datatilsynet la til grunn at saken gjelder behandling av personopplysninger som faller utenfor personvernregelverkets virkeområde, jf. personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav b.

1. Sakens bakgrunn

A kontaktet Datatilsynet 15. november 2024. A opplyste at hun hadde en sak i Oslo tingrett ([...]) og at tingretten ikke hadde oppfylt hennes rett til innsyn etter personvernforordningen. Etter hennes syn var dokumentasjonen i saken kommet bort hos tingretten. Dette ledet til at det ble avsagt dom på feilaktig grunnlag.

Datatilsynet la til grunn at As sak hos domstolene gjaldt en sivil sak som ble behandlet etter reglene i tvisteloven. I vedtak 16. desember 2024 ble klagen avvist under henvisning til at saker etter tvisteloven omfattes av rettspleielovunntaket i personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav a. Vedtaket har slik slutning:

«Klagen gjelder behandling av personopplysninger som faller utenfor personvernregelverkets virkeområde, jf. personopplysningsloven § 2 andre ledd bokstav b. Datatilsynet har derfor ikke myndighet til å behandle klagen, som avvises.»

Datatilsynet ga deretter A følgende veiledning:

«Dersom du ønsker innsyn i sakens dokumenter vil dette måtte vurderes etter innsynsreglene i annen lovgivning. For spørsmål om dette kan du ta kontakt med den aktuelle tingretten eller domstolsadministrasjonen. Det samme gjelder dersom du ønsker å klage på domstolens saksbehandling i din sak. Datatilsynet er ikke rette instans til å vurdere dette.

For mer informasjon om dine rettigheter i forbindelse med domstolenes behandling av personopplysninger: [Dine rettigheter | Norges domstoler](#)»

Datatilsynet mottok rettidig klage fra A 8. januar 2025.

Datatilsynet behandlet klagen og opprettholdt sin avgjørelse. Saken ble oversendt til Personvernnemnda ved brev 6. februar 2025. A ble orientert om saken i brev fra nemnda, og fikk anledning til å komme med kommentarer.

Saken ble behandlet i nemndas møte 12. juni 2025. Personvernnemnda hadde følgende sammensetning: Marius Stub (leder), Ruth Louise Osborg, Morten Goodwin, Malin Tønseth, Malgorzata Agnieszka Cyndecka og Bjørn Aslak Juliussen. Utredningsleder Anette Klem Funderud var også til stede.

2. As syn på saken i korte trekk

A gjør gjeldende at Datatilsynets avvisningsvedtak er feil.

Saken gjelder ikke klage på Oslo tingretts avgjørelse, men tingrettens behandling av saken. Tingretten vil ikke utlevere dokumentene i saken slik den har plikt til. Hun har bedt om å få utlevert alle dokumentene i saken fra tingretten. Det har hun krav på.

Statsforvalteren har opplyst at klageveiledningen hun fikk av Datatilsynet er mangelfull. Hun fikk videre opplyst at statsforvalteren ikke er rett klageinstans, og at det er tingretten som må veilede henne videre:

«Statsforvalteren er ikke klageinstans for din klage, da vi kun er klageinstans for vedtak i kommunalt eller fylkeskommunalt organ, jf. offentleglova § 32 første ledd tredje setning. Vi viser også til offentleglova § 2 fjerde ledd om at offentleglova ikke gjelder for domstolene.

Det er tingretten som må veilede deg om hvem du skal rette henvendelsen din til.»

3. Personvernnemndas vurdering

Saken reiser spørsmål om Datatilsynet har kompetanse til å føre tilsyn med Oslo tingretts behandling av personopplysninger i en sivil sak som hun har anlagt.

Personopplysningsloven og personvernforordningen gjelder ved helt eller delvis automatisert behandling av personopplysninger og ved ikke-automatisert behandling av personopplysninger som inngår i eller skal inngå i et register. Loven og forordningen gjelder ikke når annet er bestemt i eller i medhold av lov, jf. personopplysningsloven § 2 første ledd.

Personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav b fastsetter at loven og forordningen ikke gjelder for saker som behandles etter rettspleielovene. Annet ledd lyder slik:

«Loven og personvernforordningen gjelder ikke

[...]

b) for saker som behandles eller avgjøres i medhold av rettspleielovene (domstolloven, straffeprosessloven, tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven mv.)»

Formålet med rettspleielovunntaket fremgår ikke uttrykkelig av lovens forarbeider. Det må imidlertid antas at unntaket er begrunnet i hensynet til en uavhengig rettspleie, samtidig som personvernet anses tilstrekkelig varetatt gjennom de rettssikkerhetsgarantiene som tvisteloven og de øvrige rettspleielovene gir, jf. PVN-2023-03, PVN-2022-16 og PVN-2024-15.

Etter nemndas syn er det ikke opplagt at personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav b kan tas helt på ordet. Det er på det rene at personvernforordningen selv tar sikte på å regulere domstolenes virksomhet, og at det samme gjelder virksomheten til andre rettshåndhevende myndigheter. Dette fremgår av personvernforordningens fortalepunkt 20 første punktum, som lyder slik:

«Selv om denne forordning blant annet får anvendelse på domstolers og andre rettshåndhevende myndigheters virksomhet, kan det i unionsretten eller medlemsstatenes nasjonale rett angis hvilke prosesser og framgangsmåter for behandling som får anvendelse på behandling av personopplysninger som utføres av domstoler og andre rettshåndhevende myndigheter.»

At forordningen får anvendelse på domstolenes virksomhet, fremgår uttrykkelig av første punktum, og forutsetningsvis av annet og tredje punktum (som ikke er gjengitt her). Selv om fortalepunktene ikke er rettslig bindende, gir de bidrag til tolkingen av den bindende del av rettsakten, jf. Torje Sunde, Jon Lunde og Ida Sørebø, *EØS-lovgivningen. Fra EU-rett til EØS-rett og norsk rett*, Universitetsforlaget 2023, side 174.

Dersom forordningen ikke skulle gjelde for domstolenes og andre rettshåndhevende myndigheters virksomhet, ville det ikke ha vært nødvendig å åpne for at medlemsstatene kan fastsette begrensninger når det gjelder «beskyttelse av rettsvesenets uavhengighet samt retterganger» eller ved «håndheving av sivilrettslige krav», jf. artikkel 23 nr. 1 bokstav f og j. Det ville heller ikke ha vært grunn til å fastsette begrensninger i nasjonale tilsynsmyndigheters kompetanse «til å føre tilsyn med domstolers behandlingsaktiviteter når disse handler innenfor rammen av sin domsmyndighet», jf. forordningen artikkel 55 nr. 3.

I forarbeidene til personopplysningsloven § 2 annet ledd bokstav b er det imidlertid lagt til grunn «at behandling av saker i medhold av rettspleielovene ligger utenfor EØS-avtalens saklige virkeområde og at Norge ikke er bundet av forordningens regler på dette punkt», jf. Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat 6. juli 2017 s. 18. Lovgiver forutsatte altså at EØS-retten ikke er til hinder for at Norge gjør unntak fra forordningen for saker som behandles i medhold av tvisteloven og de øvrige rettspleielovene. Dersom unntaket tolkes etter sin ordlyd, gjelder ikke personvernforordningen for domstolenes dømmende virksomhet. Dette innebærer i så fall at behandlingen av personopplysninger i sivile saker for domstolene faller utenfor Datatilsynets kompetanse.

I denne saken er det ikke nødvendig å gå nærmere inn på om denne forutsetningen lar seg forsvare. Det vises i stedet til drøftelsen i PVN-2024-15. Uavhengig av om domstolene er bundet av forordningen i sin dømmende virksomhet, er Datatilsynets tilsynskompetanse begrenset når det gjelder «domstolens behandlingsaktiviteter når disse handler innenfor rammen av sin domsmyndighet», jf. forordningen artikkel 55 nr. 3. Et eventuelt tilsyn med etterlevelsen av forordningen vil i så fall måtte skje på annen måte.

A har opplyst at hun har anlagt en sak for Oslo tingrett, og at hun i den forbindelse har inngitt en stevning. Hun har ikke opplyst hva saken gjelder. Nemnda legger imidlertid til grunn at hun har anlagt en sivil sak som er behandlet etter tvistelovens regler. Saksnummeret underbygger at det er tale om en tvistesak.

På denne bakgrunn er nemnda enig med Datatilsynet i at Datatilsynet ikke har kompetanse til å føre tilsyn med tingrettens behandling av hennes personopplysninger i den aktuelle saken, jf. forordningen artikkel 55 nr. 3. Det var derfor riktig å avvise klagen.

Dersom A ønsker å forfølge saken videre, er hun henvist til å ta kontakt med Personvernombudet i Norges domstoler. Personvernombudet nås på følgende adresser:

E-postadresse:

personvernombudet@domstol.no

Postadresse:

Personvernombudet
Domstoladministrasjonen
Postboks 5678 Torgarden
7485 Trondheim

Klagen tas etter dette ikke til følge.

Vedtaket er enstemmig.

4. Konklusjon

Datatilsynets vedtak 16. desember 2024 om avvisning stadfestes.

Oslo, 12. juni 2025

Marius Stub
leder